

Äldreomsorg Vanhustenhuolto

Social- och hälsovårdsnämnden

Social- och hälsovårdsavdelningen

Miia Lindström, tf. social- och hälsovårdsdirektör

Camilla Bergman-Kärpijoki, äldreomsorgschef

6300 ÄLDREOMSORG	Utfall 08/2019	Bokslut 2019	Ändrad budget 2020	Använt 08/2020	TOT-%	Prognos 31.8.
Verksamhetsintäkter						
Försäljningsintäkter	26 877	236 279	123 830	6 310	5,1	123 680
Avgiftsintäkter	1 698 506	2 553 061	2 651 108	1 751 978	66,1	2 617 312
Understöd och bidrag	154 352	65 470	240 000	266 668	111,1	330 000
Övriga verksamhetsintäkter	337 550	502 586	528 602	325 637	61,6	499 216
Verksamhetsintäkter	2 217 285	3 357 395	3 543 540	2 350 593	66,3	3 570 208
Verksamhetskostnader						
Personalkostnader	-5 849 588	-8 755 887	-8 505 065	-6 208 690	73,0	-9 172 541
Köp av tjänster	-2 981 301	-4 490 102	-5 162 471	-2 931 803	56,8	-4 621 504
Material och varor	-302 331	-429 160	-436 423	-297 978	68,3	-470 000
Understöd	-322 327	-549 145	-506 220	-344 808	68,1	-526 500
Övriga verksamhetskostnader	-1 266 040	-1 910 184	-1 912 966	-1 307 027	68,3	-1 941 017
Verksamhetskostnader	-10 721 587	-16 134 479	-16 523 145	-11 090 306	67,1	-16 731 562
Verksamhetsbidrag	-8 504 302	-12 777 084	-12 979 605	-8 739 713	67,3	-13 161 354

Verksamhet 2020

Det ekonomiska utfallet den fram till den 30.8 är ca. 67 %. Det finns en risk för överskridning av personalkostnaderna med ca. 7% under budgetåret 2020. Här bör uppmärksammas att äldreomsorgens budget för personalkostnader var ca 250 000 euro lägre år 2020, än vad personalkostnadernas ekonomiska resultat var år 2019, vilket har varit utmanande. För att balansera överskridningen av personalkostnader har det vidtagits åtgärder för att spara in på köptjänster och införskaffningar i gengäld, vilket har gett resultat. För dessa prognostiserar användningsgraden för budgetåret 2020 att landa på ca. 87%. Enligt denna prognos kommer äldreomsorgens budget att överskridas med ca 182 000 euro.

Året har varit utmanande p.g.a. coronakrisen, vilket har ökat behovet av vikarier. Äldreomsorgen arbetar aktivt för att personalkostnaderna inte skall stiga ytterligare, med ett coachande och aktivt ledarskap, tidigt stöd och omstruktureringar inom verksamheterna. Målsättningen är en välmående personal som trivs i arbetet. Sjukfrånvaron har sjunkit med hela 11,7 % under året (fram till den 31.7.2020).

Äldreomsorgen strävar till att i en allt högre grad erbjuda kvalitativa tjänster hem, så att klienterna kan bo hemma så länge som möjligt. Även digitala lösningar har börjat utnyttjas i en högre grad, vilket frigör personalresurser och ökar tryggheten att bo hemma för kunderna.

Kostnaderna för vårdförnödenheter och mediciner kommer att överskrida budgeten. Orsaken är corona epidemin, vilket har resulterat i ett betydligt större behov av skyddsutrustning på samtliga enheter. På basen av Valvira och Fimeas lag, har man även införskaffat egna akutmedicinlager till boende enheterna, samt köpt in ny apparatur för diagnostisering och för vårdåtgärder.

Kostnadsutvecklingen analyseras regelbundet och följande sparåtgärder har vidtagits: möten hålls på distans, utbildningar för personalen arrangeras endast internt eller via nätkurser, projektet för intensifierad hemvård startar den 1.10.2020 för att spara in på kostnader inom hela social- och hälsovårdsavdelningen, vikariearrangemangen effektiveras, införskaffningar och köptjänster minimeras, samt digitala lösningar utnyttjas för att frigöra personalresurser i mån av möjlighet.

Mål	Utvärdering	Målnivå	Utfall 31.8.
<p>Förbättra möjligheten att bo hemma längre, så att ca 91-92 % av över 75-åringar kan bo hemma, och samtidigt känna sig trygga och ha en god livskvalitet.</p> <p>Förbättra vårdkedjan och arbetsprocesserna enligt äldreomsorgslagen, och styra stödet utifrån kundernas individuella behov.</p> <p>Minska på onödiga patientflyttningar.</p>	<p>Hemvårdens verksamhet: Utvärderas med hjälp av besöksstatistik och statistik över tidsanvändningen. Kvaliteten utvärderas med enkäter till personal och kunder.</p> <p>Intensifierad hemvård: Utvecklas under år 2020. Utvärdering sker med mätetal.</p> <p>RAI-funktionsbedömningsinstrument: RAI är ett omfattande mätinstrument, som även kan användas för statistiska mätningar över vårdtyngden.</p> <p>Uppföljning av användningsgraden av effektiviserat boende: målsättningen är att högst 9 % år 2021 skulle bo på effektiviserat boende.</p>	<p>Delmål:</p> <p>Hemvårdens verksamhetsmodell har ändrats i september 2019: Automatisk medicindelning har tagits i bruk, arbete sker i mångprofessionella team, hemförlovningsteam erbjuder effektiviserad rehabilitering i hemmen. Ett nytt optimeringsprogram tas i bruk 2020, vilket effektiviserar tidsanvändningen.</p> <p>Intensifierad hemvård planeras och utvecklas, för att de äldre skall kunna bo längre hemma. -> Möjligheten till detta utreds under våren 2020. I.o.m. effektiviserad hemvård kan allt fler äldre bo hemma längre. År 2019 bor 10,2 % av över 75-åringar i Pargas på effektiviserat boende, rekommendationen är att ca 7-9 % skall bo på effektiviserat boende.</p> <p>Ökad diagnostisering i hemmet, införskaffning av snabb CRP- och Hb-mätare. År 2021 införskaffning av bärbar EKG-monitor.</p> <p>RAI-funktionsbedömningsinstrument tas i bruk under år 2020, vilket ger tydligare kriterier för beviljande av platser.</p>	<p>Hemvårdens verksamhet har varit under en aktiv och snabb utveckling och möjlighet till hemmaboende har förbättrats. Hemförlovningsteamets verksamhet har gett goda resultat, en stor andel av kunderna har rehabiliterats och vårdbehovet har sänkts p.g. a deras insatser. Optimeringsprogrammet togs i bruk 1.7.2020, vilket effektiviserar verksamheten.</p> <p>Pilotprojektet, Intensifierad hemvård startas upp den 1.10.2020. Intensifierad hemvård är ett alternativ för kunder som köar till effektiviserat boende. Med hjälp av intensifierad hemvård kan kunderna bo hemma en längre tid, istället för att köa på avdelning. Kostnaderna per vårdtyngd är betydligt lägre än på avdelning.</p> <p>En utredning kring möjligheter att starta upp eller utveckla stödboende för äldre har påbörjats, för att allt mer kunna erbjuda service baserat på kundernas individuella behov.</p> <p>RAI-bedömningsinstrument</p>

			<p>tas i bruk under år 2020-2021, vilket kommer att underlätta besluten för beviljande av platser.</p> <p>Planering av vårdkedjan är under arbete, samarbetet med hälsovårdssidan utökas. Ett tätare samarbete med hälsovården och t.ex. hemsjukhuset kan minska på behovet av patientförflyttningar.</p>
<p>På basen av de nationella målsättningarna kommer det att behövas ca 70-80 fler effektiverade serviceboendeplatser mellan åren 2020-2030 i Pargas. Siffrorna baseras på Statistikcentralens uppgifter om antal över 75-åringar.</p>	<p>Utvärdering: Pargas har 123 egna effektiverade serviceboendeplatser och köper (10/2019) 51 platser från privata aktörer. För år 2020 har det budgeterats för ytterligare 5 platser. Ökningen av antal köpta platser följs upp.</p> <p>Det har även skett en ökning av vårdtunga äldre missbruks- och/eller mentalvårdskunder, som Pargas inte har möjlighet att vårda i egen regi. För dessa kunder finns ett behov av att köpa platser från övriga instanser.</p>	<p>Delmål: Behovet av platser finns, olika möjligheter till lösningar bör utredas.</p>	<p>Äldreomsorgen har klarat av att vårda kunderna på de befintliga platserna och det har inte funnits behov av att utöka effektiverat boende från privata aktörer. I gengäld har det istället satsats allt mer på att ytterligare utveckla hemvården, satsa på intensifierad hemvård, förebyggande arbete och rehabilitering. Någon form av stödboende kunde underlätta situationen för de allt ökade antal äldre som är i behov av stöd och trygghet, istället för att drastiskt öka antal platser för effektiviserat boende. Antalet minnessjuka är dock högt (uppstättat ca 70-80 % av kunderna på effektiviserat boende), och dessa kunder klarar sig sällan med endast hemvård eller stödboende.</p> <p>Utvecklingen fortsätter och tyngdpunkten flyttas i linje med de nationella rekommendationerna allt mer från tung vård till öppen vård,</p>

			förebyggande vård och rehabilitering.
<p>Öka delaktighet, minska på ensamhet och förebygga mentala svårigheter hos den äldre befolkningen.</p> <p>Öka rörligheten hos den äldre befolkningen.</p>	<p>Utvärdering sker med mätetal över antal besök, samt med enkät till den äldre befolkningen.</p>	<p>Delmål:</p> <p>Hemvårdens ment-team skall förebygga ensamhet, erbjuda stöd i hemmen och bidra till att öka delaktighet i samhället.</p> <p>Utveckla dagverksamheten, stöd för minnessjuka och rådgivningsverksamhet. Ta i bruk ett digitalt verktyg för träning av kognitiva färdigheter.</p> <p>Planera verksamheter för trygg rörelse i vardagen, för att förbättra fysiken och förebygga fysiska funktionsnedsättningar. Utreda möjligheter att starta ett anpassat gym.</p> <p>Planera grupptransporter enligt socialvårdslagen för att stöda rörligheten, i samarbete med socialenheten.</p> <p>Staden deltar i kostnaderna för att skaffa halkskydd 75 år i samråd med pågående talkoprojekt för samma ändamål. Målsättningen är att kunna dela ut de första första halkskydden i samband med Ikinämässan i januari 2020.</p>	<p>Hemvårdens ment-team förebygger ensamhet, erbjuda stöd i hemmen och strävar till att öka delaktighet i samhället. Verskamheten är under utveckling.</p> <p>Dagverksamheten, stöd för minnessjuka, rådgivningsverksamhet, närståendevård och förebyggande verksamheten har utvecklats och startar den 1.10.2020 under det nya namnet Seniorpunkten. Seniorpunkten kommer allt med strukturerat att arbeta med rehabilitering och förebyggande vård, även i skärgården. P.g.a. corona epidemin har gruppverksamhet inte kunnat ordnas under vår och sommar, men verksamheten har igen startat upp småskaligt under hösten.</p> <p>Grupptransporter enligt socialvårdslagen för att stöda rörligheten har inte varit möjliga att planera p.g.a corona epidemin.</p> <p>Halkskydd delades ut i samband med Ikinämässan i januari 2020.</p>
<p>Nytt tidsbaserat avgiftssystem tas i bruk år 2020.</p>			<p>Det tidsbaserade avgiftssystemet för debitering av hemvårdskunder har tagits i bruk 1.7.2020. Det nya avgiftssystemet är mer rättvist och behovsanpassat för</p>

<p>Förbättra kvaliteten på terminalvård i de effektiverade serviceboendena, så att det finns mindre behov av överflyttningar till hälsovården vid livets slutskede.</p>	<p>Uppföljning av antal dagar av terminalvård och utvärdering av vården.</p>	<p>Delmål: Öka på personalens kunskap om terminalvård. Tydliga processer och vårdbeskrivningar. Utbildning av personalen.</p>	<p>kunderna. Fyra personer inom personalen, från olika enheter, utbildar sig i palliativ och terminavård. Då de slutfört studierna kommer dessa personer att bilda en arbetsgrupp för att kunna erbjuda den övriga personalen stöd och handledning i detta arbete. Samarbetet med hälsovården utökas. Till enheterna har införskaffats t.ex. sugar och saturationsmätare, samt crp apparater. På basen av det lov som Valvira och Fimea utfärdade 04/2020 har ett litet akut läkemedelsförråd kunnat skaffats till samtliga boende enheter, för att t.ex. täcka ett akut behov av smärlindring. Samtliga personer som använder dessa läkemedel har fått utbildning i användning av läkemedlen.</p>
---	--	---	--

Årsverken	2017	2018	2019	BU2020	P2020
Administrativ personal	2,8	2,2	2,7	4	4
Enhetsledare	7,3	9,0	9,0	9	9
Socialarbetare	0,5	0,5	0,5	0,5	0
Sjukskötare	22,0	22,0	20,0	21	21
Närvårdare el. motsv.	150,2	144,1	124,5	123,08	124
Handledare el. motsv.	4,2	5,0	5,0	5	5
Minneskoordinator	1,0	1,0	1,0	1,0	1
Övriga	2,6	4,0	4,0	0,2	0.2
Läroavtalsstuderande		5,0	10,0	10	10
Årsverken totalt	190,6	192,8	176,7	172,78	172,78
Antal anställda 31.12.					
Tillsvidare	145	162	143		137
Tidsbundna	73	65	72		75
Antal anställda 31.12.	218	227	215		

Prestationer	2017	2018	2019	BU2020	P2020
Hemvårdsbesök (hemservice + hemsjukvård)	101 068	96 263	103 489	102 034	111 776
Antal kunder i hemvård	786	733	658	776	890
Servicebostäder	32	33	33	37	37
Effektiverat serviceboende	127	129	129	123	123
Hemvårdsbesök i servicebostäder/effektiverat serviceboende	175 371	180 740	177 681	182 547	173 657
Närståendevård, kundantal, > 65 år	122	128	135	130	138
Mätetal					
Nettokostnad/invånare, €	721	781	842	859	873
Hemvårdsbesök (hemservice + hemsjukvård), €/besök	30,2	36	31	34	32
Närståendevård, €/kund	4568	4689	4 823	4 399	4855
Serviceboende, €/plats	29 760	23 728	33 328	33 873	34063
Antal hemmaboende i åldern 75+	1484	1499	1 548	1 619	1619